

روز جهانی معلم برای ما

شیرزاد عبداللہی

توسعه کاهش یافته است و جاذبه های شغل معلمی برای جوانان جوپای کار کمتر شده است. برگزاری جشن های روز معلم مهم است، اما مهمتر از آن کیفیت برگزاری این مراسم به گونه ای است که معلمان را به ادامه کار خود دلگرم و امیدوار کند. متأسفانه تاکنون مراسم بزرگداشت روز و هفته معلم از حد سخنرانی های رماتیکی مسئولان و تقدیم هدایای متفرقه و پراکنده از سوی کودکان دبستانی فراتر نرفته است. روند نگران کننده ای که سالهاست آغاز شده و کسی به فکر آن نیست زوال ندرجی معلمی به عنوان یک حرفه است. معلمان گرفتار در جنبه مشکلات معیشتی اجباراً به سمت مشاغل متفرقه غیر فرهنگی رانده می شوند. روز جهانی معلم از راه می رسد. این روز بر خلاف اول ماه مه (روز جهانی کارگر) یادآور کشتار و خونریزی و نفرت طبقاتی نیست. روز جهانی علم، روز گفت و گو، روز منطق و روز نمایش جلوه های همبستگی میلیون ها انسان فرهیخته در سراسر جهان است. معلمان ایران چند سالی است که به خوداگاهی صنفی رسیده اند و بارها مطالبات خود را به اشکال مختلف به گوش مسئولان رسانده اند. مسئولان هم بر مظلومیت معلمان گواهی داده و خواسته های آنها را بحق و قانونی می دانند. تاکنون چند کمیته هم از سوی دولت و مجلس برای رسیدگی به خواسته های معلمان تشکیل شده است. اما تاکنون این مسایل در فضایی علمی و کارشناسی با حضور همه طرف ها (مسئولان آموزش و پرورش، نمایندگان معلمان، کارشناسان مستقل، نمایندگان مجلس، مسئولان سازمان مدیریت و برنامه ریزی) به صورت رودررو مورد بحث قرار نگرفته است. پیشنهاد نگارنده این است که وزارت آموزش و پرورش سمیناری با شرکت طرف های ذکر شده در بالا همزمان با سالگرد روز جهانی معلم تشکیل دهد و پس از بحث و بررسی کارشناسی، جمع بندی مسایل و راه حل های کوتاه مدت و درازمدت به افکار عمومی، هیات دولت و مجلس ارائه شود.

روز جهانی معلم

اقدامات پراکنده و مقطعی و جدا از هم ارگان ها و نهادها، پشت درهای بسته به نتیجه نخواهد رسید. هم چنانکه به هیجان آوردن معلمان و کشاندن آنها به ماجراجویی چاره کار معلمان نیست. مدیران دلسوز آموزش و پرورش و تشکیلات های مسئول و شناسنامه دار، فعالان صنفی، کارشناسان اقتصاد آموزش و پرورش، باید کنار هم بنشینند و در فضایی آرام، راه حل های عملی برای حل مشکلات ارائه دهند و ابتکار عمل را به دست گیرند تا سررشته کار به دست فرصت طلبان نیفتد و مجموعه آموزش و پرورش (بدون جنگ و جدالی داخلی) یکدل و یک زبان، مطالبات قانونی و بحق فرهنگیان را پیگیری کنند. در دو سه سال گذشته مسئولان آموزش و پرورش در شناخت مطالبات معلمان و هدایت آن به کانال های قانونی و منطقی موفق نبودند. آیا باز هم فرصت ها را از دست می دهند و دنباله رو وقایع می شوند؟

پنجم اکتبر برابر با ۱۳ مهرماه از سوی سازمان یونسکو روز جهانی معلم نامگذاری شده است. در چهل و چهارمین اجلاس وزرای آموزش و پرورش که از تاریخ ۳ تا ۸ اکتبر سال ۱۹۹۴ در شهر ژنو برگزار شد «فدریکو مایور»، دبیر کل سابق یونسکو پیشنهاد کرد که مجمع، روزی را به نام «روز معلم» اعلام کند. همین پیشنهاد از سوی مجمع مورد تصویب قرار گرفت. در این اجلاس ۷۰ وزیر و ۲۷ معاون وزیر و ۳۸ ناظر از کشورهای مختلف جهان حضور داشتند. از ایران هیاتی به ریاست محمد علی نجفی وزیر سابق آموزش و پرورش در این اجلاس شرکت کرده بود. اعضای هیات ایرانی عبارت بودند از: سیروس ناصری، غفرانی، نادر قالی قورچیان، عباس صلدی، محمود مهرمحمدی و حسین معینی. از سال ۹۵ به بعد، این روز همه ساله از سوی یونسکو جشن گرفته می شود. برگزاری جشن در سطح ملی به عهده کشورها گذاشته شده است. طرح این پیشنهاد از سوی فدریکو مایور را می توان چرخشی در دیدگاه های یونسکو نسبت به مسایل آموزش و پرورش دانست. زیرا تا قبل از این اجلاس مشکلات آموزش و پرورش را ناشی از کمبود سرمایه گذاری در این بخش می دانستند. اما با بحث هایی که در اجلاس ۴۴ صورت گرفت، این نظر تقویت شد که برای بالا بردن کیفیت آموزش و پرورش باید کیفیت کار و زندگی معلمان ارتقا یابد و معلم از جایگاه اجتماعی مناسبی برخوردار شود. توصیه یونسکو به کشورهای عضو، ایجاد شرایط مناسب زندگی و کار برای معلمان و تقویت امید و اعتماد در میان آنهاست. با وجود این که مسئولان رسمی کشور ما از تصویب کنندگان این طرح بوده اند اما تاکنون مقامات آموزش و پرورش نسبت به گرامی داشت این روز کاملاً بی تفاوت بوده اند و حتی بسیاری از مسئولان در سطوح مختلف از اختصاص روزی به نام روز جهانی معلم کاملاً بی اطلاع هستند. ممکن است برخی از مسئولان گرامی داشت این روز را در تعارض با روز معلم (۱۲ اردیبهشت ماه) بدانند. ۱۲ اردیبهشت روز «ملی» معلم در ایران است. این روز تا سال ۵۸ یادآور اعتصاب و تظاهرات تاریخی معلمان در سال ۱۳۴۰ و کشته شدن دکتر خانعلی دبیر آموزش و پرورش در میدان بهارستان تهران بود. اما با شهادت استاد مرتضی مطهری در ۱۲ اردیبهشت سال ۵۸ به دست تروریست ها این روز رنگ و بوی مذهبی و انقلابی گرفت و معمولاً در این روز از مقام معلم به مفهوم عام و گسترده آن تجلیل می شود. در حالی که روز ۱۳ مهرماه به بزرگداشت مقام معلم به مفهوم خاص (آموزگاران و دبیران آموزش و پرورش) اختصاص دارد. برابر آمارهای سازمان یونسکو، یک سوم مسلمانان جهان زیرخط فقر زندگی می کنند و سطح زندگی معلمان در سال های اخیر در کشورهای عقب مانده و در حال